

VI. ROČNÍK STUDENTSKÉ VĚDECKÉ A ODBORNÉ ČINNOSTI (SVOČ) NA PF UK

AUTOR SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Petr Jalůvka

NÁZEV SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Je privatizace soudní moci v civilním procesu krokem správným směrem?

OBOR: Teorie práva

POSUDEK VYPRACOVAL: Mgr. Pavel Pražák

1. Hodnocení tématu z hlediska jeho aktuálnosti, praktické použitelnosti a teoretického významu

3/3

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Zvolené téma je s ohledem na současný vývoj civilního práva procesního zcela aktuální, a to jak z hlediska praktického, tak z hlediska teoretického. Autor nabízí řadu praktických příkladů de lege lata i návrhů de lege ferenda a konfrontuje instituty platného práva s teoretickými koncepcemi práva na spravedlivý proces.

2. Hodnocení pojetí práce (systematika, logická stavba, použité metody, prameny)

3/5

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Práce je velmi dobře systematizována. Autor nejprve vymezuje jednotlivé pojmy, se kterými dále pracuje, následně analyzuje současný stav platného práva a vyslovuje prognózu dalšího vývoje. Po takto provedené analýze práce obsahuje stěžejní část, ve které autor provádí zhodnocení daného stavu. V práci je aplikován test proporcionality, přičemž autor dospívá k závěru, že metoda privatizování justice tímto testem projde, neboť právní úpravu lze nastavit tak, aby výhody spočívající v efektivitě převážily zásah do principu nestrannosti a nezávislosti.

Práci lze nicméně vytknout nedostatek citovaných zdrojů. Zejména v první části práce autor definuje některé základní pojmy, se kterými poté pracuje, aniž by odkazoval na konkrétní pojetí zmiňovaných koncepcí s tím, že pojmy považuje za známé (např. pojem právní odpovědnosti). Z odborné literatury celkově autor uvádí jednu monografii, jednu učebnici a tři články, což na práci o daném rozsahu není optimální. Tento nedostatek autor částečně kompenzuje za pomoci zdrojů internetových.

3. Hodnocení formální stránky práce (jazyková úroveň, přehlednost, grafická úprava a technické zvládnutí textu)

4/4

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Po formální stránce není práci co vytknout. V práci jsou obsaženy některé drobné jazykové chyby, celkově to však nijak nesnižuje její dobrou srozumitelnost. Autor vhodně pracuje s kurzívou a tučným písmem, což usnadňuje orientaci v textu. Korektně jsou užívány poznámky pod čarou a bibliografické citace.

Na úkor čtivosti je místy příliš komplikovaná stavba souvětí, která však nepřekračuje únosnou míru.

4. Hodnocení obsahové (věcné připomínky k textu, konfrontace s jinými možnými názory, celkové zvládnutí tématu, zhodnocení závěrů práce, do jaké míry mohou být předmětem diskuse při ústním kole)

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Po obsahové stránce autor splňuje zadání, které si vymezil v úvodu práce. Analytické části lze vytknout někdy nedostatečné zdůvodnění, proč byly některé instituty do práce zahrnuty, když se jim práce dále v části hodnotící nevěnuje (např. mediace či doručování).

Autor se také nevyrovnává s otázkou, zda z práva domáhat se práva u nezávislého a nestranného soudu (a povinnosti státu toto právo zajistit) vyplývá i povinnost nositelů tohoto práva je využít, resp. zákaz domáhat se práva jiným způsobem (v případě vůle obou stran). Prvky privatizace (zejména rozhodčí řízení) jsou totiž povětšinou podmíněny právě dobrovolným přijetím závazku podřídit se rozhodci.

V závěru práce autor uvádí návrhy, které jsou do značné míry obsaženy již v platném právu, bylo by tedy podnětné uvést případně i některé další.

Patrně s ohledem na rozsah práce je zcela pominut komparativní prvek, byť v evropském kontextu není tuzemská úprava „privatizace justice“ nikterak ojedinělá. U tohoto tématu se mi jeví alespoň elementární srovnání situace jako nezbytné. V případě, že tedy autor bude téma dále rozvíjet, lze srovnávací hledisko zcela jistě doporučit.

Celkově je však téma zvládnuto dobře a závěry jsou nepochybně podnětné pro další diskusi.

5. Stručně celkové hodnocení práce a celkový počet bodů¹

16/20

Závěrečný komentář: Velkou výhodou hodnocené práce je její aktuálnost a vhodné propojení analýzy institutů platného práva s právní teorií. Tato výhoda je však zároveň i úskalím, neboť solidní zpracování daného tématu bezesporu přesahuje obvyklý rozsah prací tohoto typu. Lze tedy shrnout, že daná práce by mohla představovat např. dobrý základ pro budoucí zpracování např. práce diplomové.

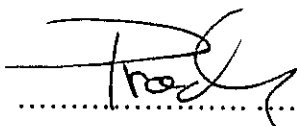
Otázky k ústní obhajobě:

- 1) Je podle Vás privatizace soudní moci skutečně účinným nástrojem zefektivnění procesu a jaké jsou alternativy?
- 2) Lze podle Vás dovodit z práva domáhat se práva u nezávislého a nestranného soudu (a povinnosti státu toto právo zajistit) i povinnost nositelů tohoto práva je využít, resp. zákaz domáhat se práva jiným způsobem (v případě souhlasu obou stran)? Pokud ano, jak se vypořádáte s námitkou principu legální licence, na základě kterého se účastníci dobrovolně podřídí např. rozhodci místo soudci?
- 3) Má podle Vás soudnictví ještě další funkce než jen realizaci právní odpovědnosti, jak ji vymezujete v kap. 1.1 Vaší práce? Pokud ano, lze Vaše závěry vztáhnout i na ně?
- 4) Z jakého důvodu považujete notářské (a exekutorské) zápisy za privatizaci soudní moci, když v úvodu své práce úkol soudní moci spatřujete v realizaci právní odpovědnosti (sekundární povinnosti)? Jak se vypořádáte s námitkou, že v případě notářských zápisů je nezbytný souhlas obou stran, jde tedy o situaci, kdy nedochází ke sporu o právo?
- 5) Jak by podle Vás měl být odlišen režim vykonávacího řízení titulů „privátní“ a státní justice, navrhuje-li ztížení vykonatelnosti těch privátních?
- 6) Jak by mělo podle Vás vypadat řešení ochrany dlužníka z ústně uzavřené smlouvy, když navrhuje, aby notářský zápis s doložkou vykonatelnosti obsahoval důkaz o existenci právního titulu?
- 7) Lze Vaše závěry ad 5 aplikovat i např. na vykonatelná usnesení cizozemského soudu?

¹ Celkový počet bodů je součtem bodů udělených v předchozích čtyřech kategoriích.

- 8) *Jakých konkrétních podob by měla nabývat Vámi navrhovaná preventivní a průběžná kontrola privátní justice prováděna státem a které orgány by ji měly de lege ferenda provádět?*
- 9) *Došlo podle Vás zákonem o mediaci k privatizaci soudní moci? V čem bylo postavení mediátorů odlišné před zákonnou úpravou? Jaká pravomoc ve smyslu Vaší definice byla zákonem o mediaci v současném znění zprivatizována?*
- 10) *Vnímáte instituci finančního arbitra dle z. č. 229/2002 Sb. rovněž jako součást trendu privatizace soudní moci? Které Vaše závěry lze vztáhnout i na něj?*

V Praze dne 21. května 2013

.....